

Er du klædt på
til dit arbejdsliv i
efteråret?

Er du klædt på
til dit arbejdsliv i
efteråret?

Forside (/)

Anmeldelse af Arvingerne og Badehotellet

Arv og familiens krav

Skrevet af

(/Gunhild-
Agger)

Gunhild Agger (/Gunhild-Agger)
professor (/Gunhild-Agger)
Aalborg Universitet (/Gunhild-Agger)
30 artikler
0 indlæg

Arvingerne og Badehotellet er store seriesatsninger fra DR og TV 2's side. Efter en storm af krimier har begge stationer sat familiedramaet i centrum, men i helt forskellige fortolkninger.

Er du klædt på
til dit arbejdsliv
i efteråret?

Det er ikke, fordi titlerne imponerer ved deres opfindsomhed. Det gjorde de teatraliske trailere heller ikke, som annoncerede *Arvingerne* i december. Det så faktisk ud, som om den fornyelse, hele udskiftningen af den garvede stab i DR-fiktion har lagt op til, var i fare for at falde til jorden, ramt af kollektiv nostalgi. Og det via en genoplivning af det allermest traditionelle inventar i dansk tv-drama – familiedramaet, realismen og den folkelige kliché. Der er unægteligt et element af deja-vu over de nye satsninger. Heldigvis er der også et element af fornyelse, mere udpræget i *Arvingerne* end i *Badehotellet*.

I første afsnit sættes scenen for konflikten i Arvingerne. I centrum er kunstneren Veronika Grønnegaard, som er familieoverhoved. Den klassiske strenge patriark er væk, og en af seriens pointer bliver, at en matriark kan være en lige så barsk person. Foto: DR/ Martin Lehmann

Med Badehotellet skruer TV 2 helt op for nostalgien. Det er folkekomedie og melodrama med masser af forudsigelighed og knap så mange visioner. Fra: TV 2's pressekit om serien

Profilbytte

I forhold til de to tv-stationers traditionelle dramaprofil er der tale om en interessant ombytning. DR plejer at have monopol på historisk drama. Det er dyrt at genproducere historien, det kræver erfaring med kostumering og rekvisitter, og det er krævende at finde historier, der fungerer i en nutidig sammenhæng. Historie er aldrig ren historie, men indebærer altid en spejling af nutiden ud fra indlagte paralleller og skæve vinkler.

Med *Arvingerne* vender DR tilbage til en velkendt dramatrædning – familiedramaet i en klar og skarp udgave. Maya Ilsøe har skrevet manuskript, Pernilla August er konceptuerende instruktør, og temaet er prisen for selvrealisering set ud fra en kvindelig optik.

I nyere tid er det ellers TV 2, der mest har dyrket familiedramaet. Familierelationer blev endevendt på kryds og tværs i TV 2's 60 episoder lange *Hotellet* (2000-02), hvor pater familias Erik Faber døde i første afsnit og overlod hotellet og arenaen til sine arvinger i et gammeldags hundeslagsmål, der handlede om hotellets overlevelse så vel som familiens. *Rita* (TV 2, 2012-13) betegnede en væsentlig opdatering. Her blev den moderne familie fremstillet som alene-mor-familie med skiftende mænd og frigjorte holdninger til sex såvel som børneopdragelse indbygget. Ikke at familiedramaet har været helt forladt i DR. Selv i DR's mest kriminelle højglansperiode var der plads til et altmodisch familiedrama som *Sommer* (2008).

DR's serie *Sommer* fra 2008 var et klassisk familiedrama, hvor motoren var en patriarks fald. Det sættes i gang med konstateringen af, at den praktiserende læge Christian Sommer lider af Alzheimers. Billedet er fra en scene med den yngste søn, som må vende hjem fra sit arbejde for Læger uden grænser, og hans fotografkæreste. Foto: Polfoto

Med *Badehotellet* bryder TV 2 DR's monopol på historisk drama – godt hjulpet af midler fra public service-puljen. Manuskriptforfatterne Stig Thorsboe og Hanna Lundblad, der fra DR's *Krøniken* har solid erfaring netop med historisk drama, indgår i TV 2's produktionshold sammen med konceptuerende instruktør Hans Fabian Wullenweber, der for DR har instrueret ni episoder af *Forbrydelsen*.

Familiedrama

Det er familiedramaet, de to produktioner har til fælles, men i meget forskellige versioner. Hvorfor kommer det netop nu? Ét svar er, at krimien har domineret på begge kanaler, og at krimi-genren har trængt sig selv op i et hjørne af akkumuleret vold, hvorfra det var svært at komme videre. DR's *Broen I* (2011) og TV 2's *Dén som dræber* (2011) var fortællinger om ekstrem forbrydelse, som gjorde det oplagt at søge til andre genrer, hvis der skulle markeres fornyelse.

Både på DR og TV 2 har krimierne domineret, og set i det lys er det ikke overraskende, at det nu er tid til familiedramaet. Her er det Kim Bodnia og Sofia Helin i DR's Broen. Foto: DR/ Caroline Romare

Helt overordnet indgår de nye familiecentrerede tv-satsninger i en bølge af slægts- og familieromaner, som præger bogkulturen. Det drejer sig om bøger som Morten Ramslands *Hundehoved* (2005), Jens Smærup Sørensens *Mærkedage* (2007), Ida Jessens Hvium-trilogi (2001-09) og Katrine Marie Guldagers slægtshistorie *Ulven* (2010), *Lille hjerte* (2012) og *Den ny tid* (2013). Og der er mange flere. I Norge blev Lars Saabye Christensens slægtsroman *Halvbroderen* (2002) adapteret i en forrygende tv-føljeton med samme titel.

Det gælder for alle de nævnte titler, at de inkarnerer en afsøgende holdning til familien – det er jagten på uhyrerne under vasken og skeletterne i skabene, der styrer erkendelsesinteressen. Det er forskellige forfattergenerationer, der tager emnet op, og derfor er mange synsvinkler repræsenteret. Men først og fremmest er det midtergenerationen, der veloplagt kaster sig over familien og slægtshistorien i et forsøg på at finde svar på, hvorfor det gik, som det gik. Det er børnene af 1968-generationen, der kortlægger, analyserer og diagnosticerer. Og de tager både bedsteforældre, sig selv og egne børn under kritisk behandling.

At interessere sig for slægtshistorie er der i sig selv ikke noget nyt i. Det har forskellige generationer gjort til alle tider. Og man kan ikke sige, at 68-generationen er underbelyst. Tværtimod har den været på avisernes forsider fra den etablerede sig som generation til i dag. Først sejrrig og fejret, siden pillet ned fra piedestalen og kritiseret, anklaget for svigt, dobbeltmoral og ustyrlig egoisme – politisk som privat – samt årsag til alt fra skilsmisser til forsømmelse af børn og en stadig kilde til alskens ondskab i verden. Det er denne sammenhæng, *Arvingerne* og *Badehotellet* går ind i og kommenterer.

De arvinger, vi fortjener

Første episode af *Arvingerne* udfolder sig omkring den kvindelige kunstner, Veronika Grønnegaard (Kirsten Olesen), der som karakter inkarnerer alle fordomme om 68-generationen. Hun er dygtig professionelt, en berømt og anerkendt kunstner, der er slået igennem internationalt. Vi følger hende i værkstedet, hvor hun tydeligvis eksperimenterer sig frem. Og vi følger hende i hendes forhold til de fire børn, som hun har fået med tre forskellige mænd, hvilket angiver, at dette område tydeligvis også har været genstand for eksperimenter.

Hendes holdning til de fire børn er langt fra den samme – hun gør forskel. Og det sker vel at mærke ikke i det skjulte, men så det kan ses og føles af enhver af dem, det vedrører – plus alle andre. Hun hundser med den, der som daglig administrator står hende nærmest, Gro (Trine Dyrholm). Hun taler venligt i telefon med den fjerne søn Emil (Mikkel Boe Følsgaard) og lover økonomisk forstærkning til hans thailandske projekt. Frederik (Carsten Bjørnlund), som har afskrevet hende, ser hun eftertænksomt efter, da han nødtvungent indfinder sig på gårdspladsen i forbindelse med aflevering af sine børn til farmor. Og Signe (Marie Bach Hansen) tilkalder hun til det, der skal vise sig at blive hendes dødsleje – og forærer hende slottet som kompensation, må man forstå, for udstået afsavn.

I Arvingerne møder vi en mor, der gør tydelig forskel på sine børn, og dette forplanter sig direkte i i deres komplicerede relationer. Foto: DR/ Martin Lehmann

De konkrete arvinger er altså resultatet af en selvcentreret mors handlinger, valg og opdragelse eller mangel på samme. Veronika Grønnegaard er ene og stærk. Hun er en værdig arvtager af den traditionelle patriarkalske rolle, som vi har været vant til at se i DR's historiske familiedrama – fra Mads Skjern i *Matador* til Kaj Holger Nielsen i *Krøniken*. I *Sommer* krakelerede patriarken under angreb af Alzheimers, og i *Arvingerne* er patriarken forvandlet til en kvinde, der absolut ikke besidder mere empati end sine mandlige forgængere. Tilsvarende er hendes børn lige så hårdt mærkede og mere eller mindre invaliderede af hendes magtposition, som patriarkernes børn i gamle dage.

Håndbold og alternativ bisættelse

Dramaet i familien kommer til værks gennem en benhård modstilling af de karakterer, der nødvendigvis må indgå i et hundeslagsmål om arv på baggrund af deres forskellige baggage. Lige fra begyndelsen står det klart, at det her også handler om forskellige miljøer, og at der er langt fra de kontante tacklinger på håndboldbanen til de mere skjulte, som galleristen og advokaten i Veronikas kunstner- og designermiljø står for. Der er upstairs, og der er downstairs, der er dem, der bestiller blomster for flere tusinde kroner, og der er dem, der binder og afleverer dem. Forskellene serveres med realistisk selvfølgelighed.

Flere overlevelseshæftigheder modstilles i denne afdækningsproces – fra den globaliserede ressource-strategi, som Emil står for, til den kunstadministrerende levemåde, som Gro og hendes gallerist-elsker forfægter. Frederiks pinagtige problemfornægtelse, inklusive hans mors død julenat ("Det skal ikke ødelægge vores jul") modstilles en mere subtil form for eskapisme, repræsenteret af Thomas (Jesper Christensen). Og så har vi Signe som dark horse i spillet om arven – den renfærdige blomsterbinderske, der pludselig opdager, at hun har en ukendt familie foruden den, hun troede, hun kendte.

Signe, som på Grønnegården hed Sunshine, er den renfærdige blomsterbinderske, som pludselig opdager, at kunstneren Veronika Grønnegaard, som har været en eksklusiv kunde i hendes butik, er hendes mor. Foto: DR/ Martin Lehmann

Det er velgørende endeligt at se en alternativ bisættelse i tv-drama. Begravelse på film og i fjernsyn plejer altid at være kirkelig – ligesom bryllupper. Men ikke Veronicas bisættelse, der naturligvis skal matche hendes liv og antager karakter af en fantastisk blandingsforestilling, hvor Gros iscenesættelse af sig selv som arvtager konkurrerer med brødrenes bristede forhåbninger og deraf følgende skumlerier i laden.

Helt overordnet er det selve spørgsmålet om at arve, der sættes til debat i *Arvingerne*. Som også tidligere er der en klar moralsk dimension i DR's drama – det, som Ingolf Gabold yndede at kalde public service-dimensionen. Moralen må være, at vi får de arvinger, vi fortjener, hvad enten vi er mænd eller kvinder. Var der nogen, der troede, at kvinderne var bedre, eller at verden ville blive et bedre sted, hvis de fik magten?

Fortæl din arvehistorie

Afdækningen af, hvordan den fædrene og mødrene arv bliver forvaltet af de fire børn, kalder på paralleller. Og arvehistorier er tilsyneladende noget, der interesserer danskerne. Seertallene har været høje – 1,8 millioner seere fulgte premieren nytårsdag, og det voksede til 1,9 millioner den følgende søndag.

ARVINGERNE

FORSIDE

FAMILIEN

FORTÆL DIN ARVEHISTORIE

BILLEDSERIER

OM ARV

28. NOV. 2013 KL. 11:33

Din arvehistorie

Er du en af dem, der ligger inde med en arvehistorie som den i Arvingerne?

På hjemmesiden har DR oprettet et mailforum, hvor man kan udveksle arvehistorier. På denne måde forsøger man at forankre seriens univers i virkeligheden. Fra DR's hjemmeside

Vi kan konkludere, at DR's søndagsslot har det næsten lige så godt som i *Krønikens* velmagtsdage. Et andet tegn på danskernes interesse for arvehistorier er aktiviteten på DR's website, hvor man opfordres til at dele sine pinagtige erfaringer med andre. DR søger således en virkelighedsforankring.

Opfordringen til at dele familiehemmeligheder er blevet fulgt af mange, der har indsendt deres arvehistorie til DR's hjemmeside. Et tilfældigt eksempel viser, at *Arvingernes* Sunshine ikke er alene:

"Det var meget mærkeligt, at jeg (og ikke Skifteretten) skulle kontakte min halvbror, men selvfølgelig skulle han have sin andel. Det viste sig også, at han ikke vidste, hvem der var hans far for moderen havde aldrig villet fortælle det. Stor var chokket over at modtage en sms midt i sommerferien fra sin nye søster, og jeg har naturligvis stillet mig til rådighed med al min viden, og jeg har også gemt billeder fra boet."

Og det er ikke kun erfaringer, der deles. Også advokater blander sig i debatten med lærerige overvejelser over arv, baseret på spørgsmål fra seerne. Således i *Brevkassen*, *Berlingske Business Privatøkonomi*:

"Hvis det er rigtigt, at Veronika sidder i uskiftet bo med Frederik og Emil, og hvis der ikke er et gyldigt (nød)testamente, vil delingsforholdet være sådan, at Frederik og Emil skal dele halvdelen af formuen. Det er den del, som falder i arv efter deres far, og som de skal arve på grund af det uskiftede bo. Den anden halvdel skal deles i fire lige store portioner mellem Veronikas børn." (*Susanne Jakobsen, Viggo Bækgaard og Allan Ohms, advokater, d. 11.1.2014*).

Sådan kan vi alle sammen blive klogere på livets og dødens fakta, takket være Arvingerne."

Den gode gamle folkekomedie

Også i *Badehotellet* har vi den velkendte upstairs-downstairs-model, her i mere direkte udførelse. Der er forskel på folk, og det er et stort

hus fint til at vise. Også selve badhotellet er som location en klassiker. Vi kender den fra Herman Bangs *Sommerglæder*, hvor værtsparrrets trængsler ironisk udstilles på linje med det besøgende klientels. *Fawlty Towers* (1975-79) repræsenterer den klassisk-absurde hotel-komedie.

Men i TV 2's nye udgave er der snarere tale om en renæssance for den gode gamle danske folkekomedie, der jo består af lige dele komedie og melodrama. Tiden i *Badhotellet* er skruet tilbage til 1920'erne, og der mangler ikke tidsmarkører – fra klædedragt og musik til normer for opførsel.

På badhotellet udfolder den klassiske overklassefamilie sig i forskellige versioner, fra den bohèmeagtige skuespillerfamilie med kongelig skuespiller Edward Weyse (Jens Jacob Tychsen) som spille- og pigeglad overhoved til de fine borgerfamilier, hvor de patriarkalske strukturer uanfægtet lever videre. Det er tilfældet i tobaksfabrikant Otto Frighs familie (Bjarne Henriksen) og i grosserer Georg Madsens (Lars Ranthe). Det skorter ikke på små oprørsforsøg fra fruer, døtre og tjenestepiger. Foreløbig holdes de solidt i skak, men de må give anledning til bare lidt større konflikter. Værst går det ud over hotelejer Andersens (Ole Thestrup) hjertensgode kone og medhjælper, Molly (Bodil Jørgensen).

Det historiske univers er nyt for TV 2 og en stor seersucces. Badhotellet er den TV 2-serie, som har det højeste seertal siden Strisser på Samsø fra 1997. Foto: TV2

Det forudsigelige

Der er ikke meget alternativ tidstolkning over *Badhotellet*.

Tidsbilledet er koncentreret til det lille billede på det store samfund – hotellet. En radio optræder som forpost for nyhederne. Vi hører lidt om krise, der affærdiges af Henriksen og Madsen. Det er ikke ueffent, men fornyende kan man næppe kalde det. Alt er, som man kunne forvente.

Det forventelige understreges af den påfaldende traditionelle casting. Bodil Jørgensen er helt dækkende i rollen som Molly – hun har spillet

Morten Korch-agtige kvinderoller siden *Fruen på Hamre* (2000), men hvor ville det have været fint at se hende som furie. Samme forudsigelighed gælder Lars Ranthe i rollen som grosserer og Bjarne Henriksen som fabrikant. Værst er det med Ole Thestrup, der leverer den blanding af storskryderi og underdanighed, svinagtighed og ynkelighed, der næsten helt automatisk ligger til ham – igen. Er der dog ingen, der kan bruge hans talent til noget andet?

Uanset den traditionalisme og forudsigelighed, der præger *Badehotellet*, har der været en markant seeropbakning. TV 2 noterer selv med tilfredshed, at 1,5 millioner seere så første afsnit og 1,6 millioner seere andet afsnit, og at det betegner den største opslutning om et TV 2-tv-drama siden *Strisser på Samsø* i 1997.

Der mangler ikke gode skuespillere, der mangler visioner til at udfordre dem. Desuden mangler der den ekstra dimension – den, som DR's *Arvingerne* har i og med, at den forsøger at belyse spørgsmålet om, hvad det betyder at arve. *Badehotellet* flirter lidt med den krise, som vi ved kommer. Lad os håbe, det udvikler sig ud over det forventelige. Manuskriptforfatterne Thorsboe og Lundblad har erfaringen – men måske har de ikke haft tilstrækkeligt med kapital. I hvert fald ligger nogle af landskabsbillederne fra 'Skagen' under det forventelige.

RELATEREDE ARTIKLER

Follow the Money (/artikler/Gunhild-Agger-anmelder-DRs-serie-Bedrag) - DR's økonomiske thriller *Bedrag* er et billede af et samfund med langt mellem top og bund. Og med en storyline, der indti...

Hvem ringer klokken for? (/artikler/Anmeldelse-af-Herrens-veje) - Adam Prices tv-serier rummer typisk en skarp fornemmelse for, hvad der rører sig i samtiden. Det er umiddelbart også præ...

Giv din stemme

3,4/5

23 stemmer

KOMMENTARER

UDVALGTE JOB (/KOMMUNIKATION-JOB)

RUDERSDAL
KOMMUNE

**Projektleder (/kommunikation-
job/rudersdal-kommune-**

Frist: 10. august

telenor

**Studentermedhjælper
(/kommunikation-job/telenor-**

Frist: 15. august

**ERHVERVS MINISTERIET
(/kommunikation-**

**Medarbejder til Strategi- og
Koordinationsenhed**

Frist: 5. august

Klimarådet.

**(/kommunikation-job/klimaraadet-
kommunikations-**

**Kommunikations- og
pressemedarbejder**

Frist: 19. august